

CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE A AXENCIA DE TURISMO DE GALICIA E O CONCELLO DE MONTERREI PARA OBRAS DE SINALIZACIÓN TURÍSTICA CASTELO-VENCES E TRABALLOS DE POSTA EN VALOR DA CONTORNA MINEIRA DE COVAS RUBIAS

O xerente de Turismo de Galicia

DECLARA:

Que esta Axencia de Turismo de Galicia formalizou co Concello de Monterrei o instrumento convencional arriba referido por un período de vixencia que abrangue dende a data da súa sinatura ata o 31 de decembro de 2025.

Que o instrumento convencional ten por obxecto establecer o marco de colaboración entre Axencia de Turismo de Galicia e o Concello de Monterrei para obras de sinalización turística Castelo-Vences e traballos de posta en valor da contorna mineira de Covas Rubias.

Que existe converxencia de intereses entre as entidades asinantes en orde á consecución obxecto referido.

Que o instrumento convencional que se pretende asinar se **fundamenta** no seguinte:

Primeiro.- A Axencia de Turismo de Galicia, en virtude do disposto no artigo 9 dos seus estatutos, aprobados polo Decreto 196/2012, do 27 de setembro, é a entidade pública instrumental do sector público autonómico de Galicia á que lle corresponde o impulso e execución da política turística da Xunta de Galicia en relación coa promoción da calidade e a innovación, o desenvolvemento, mellora, información e difusión do sector turístico galego, potenciando a devandita oferta, mediante a comercialización, información e difusión do produto turístico da Comunidade Autónoma de Galicia.

Para lograr esta finalidade a Axencia de Turismo de Galicia acomete, no ámbito das súas competencias, un decidido apoio á promoción e fomento do sector turístico de Galicia a través daquelas accións que lle permiten acadar os seus obxectivos.

Segundo.- O Concello de Monterrei é consciente de que o seu Patrimonio é o seu máis grande ben, entendendo Patrimonio no seu senso máis amplo, é dicir, o conxunto de bens dunha comunidade, incluíndo nese conxunto tanto os bens herdados como os de nova adquisición, tanto os naturais como os culturais. Partindo desta base o Concello de Monterrei está levando a cabo, dende fai anos, unha serie de iniciativas cun obxectivo común: por en valor, é dicir, rendibilizar o seu Patrimonio para dalo a coñecer, conservalo e para a promoción turística.

O obxecto do presente proxecto ten dous eixos sobre os que vira o seu desenvolvemento:

- **Sector 1 | castelo – fortaleza – vila medieval de Monterrei:** avanzar na recuperación dunha rede de sendeiros co fin de crear unha ampla oferta complementaria para visitantes e usuarios do actual Parador Vila de Monterrei. Con posibilidades para diferentes tipos de perfís e grao de dificultade, mellorando a accesibilidade ao conxunto histórico coa limpeza de camiños históricos con inicio e fin na propia vila de Monterrei e a sinalización turística dos principais referentes presentes nos sendeiros (petróglicos, igrexas, vistas pintorescas, etc.).

- **Sector 2 | Contorna mineira de *Covas Rubias*,** no lugar de Vences: é vontade do concello de Monterrei a creación dunha oferta turística diversificada no territorio, con este obxectivo preténdese acometer varios traballos de posta en valor do conxunto patrimonial que conforman o petroglifo e minas do lugar de *Covas Rubias*, en Vences. Así como varias zonas de minería histórica inmediatas.

METODOLOXÍA E PROGRAMACIÓN

I | Sector 1 | castelo – fortaleza – vila medieval de Monterrei

É obxectivo do presente proxecto presentar unha oferta coherente e conxunta de infraestruturas e equipamentos destinados á utilización recreativa e didáctica dos recursos patrimoniais próximos á Vila de Monterrei. Nos dous anos anteriores conectouse o monumento mediante calzadas históricas próximas cos principais atractivos turísticos da contorna: Rede Natura 2000 e Igrexa de Santa María de Mixós en primeira instancia, ampliando a rede de sendeiros ata a cabeceira municipal no núcleo de Albarellos en 2024.

Resultando dúas rutas circulares, con inicio e fin na Oficina de Turismo do propio castelo-fortaleza-vila de Monterrei, orientadas para diferentes tipos de público:

- Ruta polo alfoz da vila de Monterrei de 6 km de percorrido, cunha dificultade baixa, orientada a público familiar e/ou sendeirismo de baixa intensidade cun alto peso patrimonial: Rede Natura 2000-Río Támega, BIC Igrexa de Santa María de Mixós e Camiño de Santiago.
- Ruta polo alfoz da vila de Monterrei de 17 km de percorrido, cunha dificultade media-alta, orientada a un público máis interesado na actividade deportiva que a patrimonial (sendeirismo, trail...). Trátase dunha ruta con amplas panorámicas que permite comprender o contexto paisaxístico da fortaleza na confluencia dos vales do Támega ao leste e de Albarellos-Vilaza ao oeste.

Coa actuación que se pretende implementar no presente proxecto (Ruta polo alfoz da vila de Monterrei de 20 km de percorrido) preténdese agora conectar a fortaleza co conxunto rupestre de *Covas Rubias* e poñer en valor a súa contorna de alto interese mineiro dende a romanización destas terras e probablemente tamén en tempos anteriores. Consegúndose unha ruta superior aos 20 km ideal para a práctica do cicloturismo ou BTT, aínda que tamén para deportistas acostumados a longas distancias (*trail*).

II | Sector 2 | Contorna mineira de *Covas Rubias*, no lugar de Vences

É vontade do Concello de Monterrei a creación dunha oferta turística diversificada no territorio, con este obxectivo preténdese acometer varios traballos de posta en valor do conxunto patrimonial que conforman o petróglifo e minas do lugar de *Covas Rubias*, en Vences. Así como varias zonas de minería histórica inmediatas.

Para a realización destes traballos será precisa a realización das seguintes obras coa participación directa dunha equipa de arqueoloxía e restauración:

- **Zona de actuación singular 1**

Consistente na limpeza, roza e desentullo da entrada a varias galerías mineiras postas á vista despois da apertura da pista inmediata. Unha actuación que combinada cunha

correcta acción de rexistro pretende sanear e sinalizar o conxunto mineiro de cara a unha mellor conservación ao tempo que a súa investigación, garantindo a seguridade de eventuais visitantes e evitando un acceso incontrolado ás galerías.

- Zona de actuación singular 2

Consistente na recuperación patrimonial da estación rupestre coñecida como *Covas Rubias*. Este Ben de Interese Cultural catalogado baixo o código GA32050048 encóntrase na actualidade abandonado e con alto risco de sufrir agresións por mor da súa posición inmediata á vía de acceso pola que se executan de cote abundantes entresacas relacionadas coa actividade forestal da contorna.

Faise necesario por tanto unha actuación de acondicionamento e sinalización como mellor solución para garantir a súa conservación presente e futura. Para facelo establécense catro niveis de intensidade segundo a acción proposta:

1: Actuación simple. Limitándose a unha pequena limpeza superficial da vexetación que coloniza os tres paneis catalogados e investigados pola Universidade de Vigo.

2: Actuación salientable. Actuando na contorna inmediata do monumento para garantir unha integración máis harmónica e natural co medio que o rodea. Acometeranse traballos de retirada de árbores caídas, limpeza, roza e desentullo.

3/4 Actuación intensa/moi intensa. Rodeando a totalidade da estación procederase a acometer as seguintes melloras:

a) Instalación de 30 metros lineais de varanda de ferro con pasamáns en escaleira (tubo de 40 e cavillas de 20) adaptada á topografía do terreo. Esta actuación permitirá perimetrar o monumento e evitar posibles agresións derivadas da limpeza da vía anexa ou mesmo posibles impactos relacionados coa actividade forestal da contorna.

b) Instalación de 18 m² dunha pasarela de madeira feita de *Pinus sylvestris* tratada en autoclave para clase de risco IV, construído *in situ* para a súa nivelación e adaptación á forma singular da estación rupestre. Para a súa instalación evitárase calquera movemento de terras. Sendo requisito indispensable a construción elevada sobre o propio terreo, de tal modo que poda ser completamente reversible.

c) Instalación de dúas placas de ferro en horizontal (30x42cm) que sirva de base a dous paneis decorados mediante *dibond* ancorado previamente rotulado mediante lámina de impresión dixital e laminado mate. Estes presentarán os correspondentes esbozos interpretativos de cada sector.

d) Limpeza exhaustiva e desentullo do tramo norte do conxunto para evitar na medida do posible un crecemento descontrolado de vexetación e garantir novamente unha integración máis harmónica co medio que o rodea.

- Levantamento LiDAR e prospección arqueolóxica de cara a creación dun futuro produto que poña en valor o alto interese mineiro da zona.

Consistente na realización dun levantamento fotogramétrico – LiDAR en base UAV da zona inmediata de alto interese mineiro como paso previo necesario para a súa prospección e estudo detallado. A aplicación de tecnoloxías non invasivas como estas ten contribuído decisivamente á salvagarda do patrimonio achegando datos relevantes para a futura toma de decisións por parte de promotores de obra e administracións públicas.

A actuación deberá ocupar un mínimo de 10 ha de terreo e presentar, toda vez executado o traballo de campo, un relatorio final a modo de informe coas principais conclusións do estudo.

OBRAS DE INSTALACIÓN E SINALIZACIÓN DE ELEMENTOS TURÍSTICOS

- Directorio planimétrico cultural

Procederáse á actualización do directorio planimétrico existente na Oficina de Turismo do castelo de Monterrei para integrar todos os elementos de interese existentes no concello, incluíndo a nova ruta a sinalizar. Contará con códigos QR para a descarga dos itinerarios, rutas, etc. Este panel conterà un apartado dedicado de forma monográfica á ruta creada ao abeiro do presente proxecto.

- Panel informativo fonte-manancial

Procederase á instalación dun panel descritivo da singular fonte-manancial sita a medio camiño entre o castelo de Monterrei e o lugar de Mixós. Para o seu deseño atenderase aos criterios do Manual de sinalización turística da Xunta de Galicia, optando por unha sinalización estática de Patrimonio Monumental. Este panel permitirá a sinalización e interpretación histórica do monumento.

- **Panel panorámico-mesa paisaxística**

Procederase á instalación dun panel panorámicos a situar na base da mina de Covas Rubias co fin de transmitir os seus valores culturais, etnográficos e naturais. Para o seu deseño atenderase aos criterios do Manual de sinalización turística da Xunta de Galicia, optando por unha sinalización de miradoiro panorámico. Este sinal permitirá interpretar unha vista de interese desde unha concepción paisaxística, analizando e integrando os compoñentes que caracterizan a contorna. Así é que o visitante poderá realizar unha lectura comprensiva, coa axuda de referencias sobre os recursos e elementos de interese da paisaxe.

- **Postes frecha**

Procederase á instalación dun total de setenta e seis (76) frechas de dirección (650x150 mm) e vinte e oito (28) soportes tipo poste (90x90x2500 mm) que permitan orientar aos usuarios en ruta en calquera das dúas direccións.

Que a través deste convenio, outórgase ó Concello de Monterrei unha subvención directa en virtude do disposto no artigo 19.4 c) da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia, polas razóns de interese público, social, económico e humanitario expostas nos puntos anteriores que dificulta a súa convocatoria pública, de conformidade co previsto no artigo 26.2.a) da Lei 9/2007 do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.

Que os intereses converxentes das partes asinantes exclúen o ánimo de lucro, e non poden satisfacerse axeitadamente mediante a celebración dun contrato dos contemplados Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, ou doutro instrumento alleo á natureza estritamente convencional.

En atención ao exposto, e a fin de dar cumprimento ao preceptuado no artigo 15.2. da Lei 1/2016, de 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno, estímase xustificado o recurso á sinatura do instrumento convencional que se pretende, con exclusión doutras figuras.

E para que conste, asíñase esta memoria, en Santiago de Compostela

O xerente de Turismo de Galicia

Antonio Casas Calviño

